

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/217/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117224999
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4117224999.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcu: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, zastúpený: Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Bratislava, Dr. VI. Clementisa 10, IČO: 35 855 673, proti žalovanému: B. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. W. XX, B., o zaplatenie 899,95 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 20. septembra 2018 č. k. 17Csp/214/2017-77, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. a III. **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra, ako súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 20. 09. 2018 č. k. 17Csp/214/2017-77 pri právnom posúdení podľa § 470 ods. 1, 2, § 290, § 297 CSP, § 42 ods. 1 písm. a/, § 42 ods. 4 písm. b/, § 43 ods. 1, 2 a 5 písm. b/ zák. č. 610/2003 Z. z., o elektronických komunikáciách, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, § 517 ods. 2, § 544 ods. 1 a § 544 ods. 2 OZ výrovkovou časťou I. rozsudku zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 456,85 eura spolu s 5 % ročným úrokom od 09. 06. 2017 do zaplatenia, v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet žalobcu. Výrovkovou časťou II. rozsudku súd žalobu vo zvyšku ako nedôvodnú zamietol.

2. Výrovkovou časťou III. rozsudku bolo rozhodnuté o náhrade trov prvoinštančného konania podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že úspešnému žalovanému v konaní vznikol na náhradu trov konania v plnom rozsahu, avšak keďže žalovanému žiadne trovy nevznikli, súd žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

3. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania, vychádzajúc z tvrdenia žalobcu uvedeného v žalobe ako aj z predložených listinných dôkazov, mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzatvoreniu zmlúv č. A8843071 a č. A8839803, súčasťou ktorých boli aj dojednané zmluvné podmienky. Týmito zmluvami sa žalobca zaviazal žalovanému poskytovať telekomunikačné služby a žalovaný zasa podľa týchto zmlúv sa žalobcovi zaviazal riadne platiť úhradu za poskytnuté služby, ktoré mu žalobca fakturoval mesačne. Z predložených listinných dôkazov však nevyplývalo z akých dôvodov a pre aké porušenie povinnosti vzniklo žalobcovi právo na zaplatenie zmluvnej pokuty, v konaní uplatňovanej žalobcom v sume 443 eur.

4. V žalobe žalobca tvrdil, že mu nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vznikol z dôvodu, že žalovaný porušil svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o pripojení. Žiadnym spôsobom však nekonkretizoval a ani nepreukázal svoje tvrdenie. Nedoložil doklady, ako žalovaný uhrádzal mesačné poplatky za poskytnuté služby, kedy došlo k neuhradeniu faktúry za poskytnuté služby, v akej výške, pričom vyhotovená faktúra ohľadne zmluvnej pokuty takým dôkazom nie je. Takisto ani priložené všeobecné

zmluvné podmienky nie sú dôkazom takým, že nárok žalobcu na ním uplatnenú zmluvnú pokutu aj reálne vznikol.

5. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobca neunesol dôkazné bremeno vlastných tvrdení a ani, že mu vznikol nárok na zmluvnú pokutu pri porušení zmluvných podmienok, a preto rozhodol tak, že žalobu v časti požadovaného zaplatenia zmluvnej pokuty žalobcom, ako nedôvodnú zamietol. Dojednanie o zmluvnej pokute okrem toho považoval súd za neplatné a to kvôli neurčitosti určenia podmienok vzniku nároku na zmluvnú pokutu, tak ako je to uvedené v dodatku všeobecných podmienok. V tejto súvislosti súd uviedol, že ust. § 53 OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá smernica v článku 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok. „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov“. Vzhľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov.

6. V ďalšej časti si žalobca prostredníctvom podanej žaloby uplatňoval nárok v sume 456,85 eura spolu s príslušenstvom, ako zaplatenie neuhradenej ceny za poskytnuté telekomunikačné služby, poskytnuté žalobcom žalovanému v zmysle vystavených faktúr. Túto časť nároku žalobca v plnom rozsahu preukázal, pretože žalovanému boli poskytnuté telekomunikačné služby, boli mu aj riadne fakturované a žalovaný jemu doručené faktúry riadne a včas neuhradil. Žalovaný nereagoval ani na pokus o pokonávku, a preto súd podanej žalobe v časti zaplatenia sumy 456,85 eura spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 09. 06. 2017 až do zaplatenia vyhovel. Ročný úrok z omeškania priznal súd žalobcovi podľa § 517 ods. 2 OZ a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z..

7. Proti tomuto rozsudku v jeho zamietajúcej časti výroku (výrok II.) a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania (výrok III.) podal včas odvolanie žalobca. Požiadal odvolací súd, aby rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 17Csp/214/2017-77 zo dňa 20. 09. 2018 podľa § 388 CSP zmenil s tým, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 443 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania ročne počnúc od 09. 06. 2017 do zaplatenia. Žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Odvolacie dôvody vymedzil s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP.

8. V danom prípade súd prvej inštancie postupoval z procesnej stránky podľa § 297 písm. b/ CSP, avšak podmienky pre aplikáciu tohto ustanovenia neboli naplnené, pretože sa nejednalo o jednoduché právne posúdenie veci a takisto nebola splnená podmienka nespornosti tvrdení strán sporu, pretože ak by tomu tak bolo, súd by musel vychádzať z tvrdení žalobcu a jeho žalobe potom v celom rozsahu vyhovieť, k čomu však nedošlo. Vzhľadom k uvedenému mal súd vo veci nariadiť pojednávanie, pretože podmienky k aplikácii ust. § 297 CSP v danom prípade splnené neboli.

9. Podľa čl. III. žaloby žalobca poukázal na zmluvné porušenie povinnosti žalovaným od samého začiatku zmluvného vzťahu, t. j. že nebola uhradená ani jedna faktúra za poskytované služby. Žalobca sa preto domnieva, že žalovaný vstúpil do zmluvného vzťahu s nečestnými úmyslami získať hodnotné telekomunikačné zariadenia za akciovú cenu. Takéto konanie žalovaného hrubo porušuje dobré mravy a poskytnutie právnej ochrany ako v prípade čestného spotrebiteľa by predstavovalo zneužitie tohto inštitútu.

10. Dojednaná výška zmluvnej pokuty spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce z ust. § 544 OZ. Zmluvná pokuta má v danom prípade písomnú formu a vyplýva z nej presný výpočet porušenia zmluvných povinností, pri ktorých sa zmluvná pokuta má uplatniť. Taktiež poukázal aj na obsah rozhodnutia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/151/2018-81 zo dňa 08. 08. 2018 vydaného v obdobnej právnej veci.

11. Písomné vyjadrenie k podanému odvolaniu zo strany žalovaného podané nebolo.

12. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní žalobcu napadnutých častiach výrokov II. a III., zvoliac pritom procesný postup podľa § 378 ods. 1 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), pričom bol viazaný dôvodmi a rozsahom včas podaného odvolania zo strany žalobcu (§ 379 a § 380

ods. 1 CSP). Následne odvolací súd podané odvolanie žalobcu vyhodnotil za dôvodné a rozhodol o ňom tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

13. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 191 ods. 1 OSP, dôkazy súd hodnotí podľa svoje úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. V danom prípade odvolací súd skúmajúc dôvodnosť podaného odvolania zo strany žalobcu dospel k tomu záveru, že prvoinštančný rozsudok je potrebné v jeho napadnutých častiach výrokov II. a III., procesným postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 331 ods. 1 CSP zrušiť a tento v rozsahu jeho zrušenia vrátiť prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. Procesné dôvody zrušenia tohto rozsudku, ktoré okrem iného v podanom odvolaní namietal žalobca sú dané tým, že súd prvej inštancie nesprávnym výkladom, resp. kumulatívnym nesplnením podmienok pre aplikáciu ust. § 297 písm. b/ CSP porušil právo žalobcu na spravodlivý proces. Z obsahu samotného ustanovenia § 297 písm. b/ CSP vyplýva, že súd nemusí nariadiť pojednávanie za kumulatívneho splnenia týchto troch podmienok: a/ ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, b/ skutkové tvrdenia strán nie sú sporné, c/ hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 100 eur.

15. V prejednávanej veci, ako to vyplýva z obsahu spisu prvoinštančný súd podanú žalobu zaslal na písomné vyjadrenie žalovanému, avšak bezvýsledne, pretože tento sa v súdom určenej lehote k podanej žalobe písomne nevyjadril. Prípisom zo dňa 22. 06. 2018 súd vyzval žalobcu, aby sa v lehote 10 dní písomne vyjadril k tomu, či si uplatňuje zmluvnú pokutu vo výške 284 eur, pretože podľa názoru súdu ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. V písomnom podaní zo dňa 27. 06. 2018 žalobca oznámil súdu, že trvá na podanej žalobe v plnom rozsahu, pretože dojednaná zmluvná pokuta individuálne so žalovaným, resp. jej výška sa znižuje o pomernú časť na každý mesiac zmluvnej viazanosti, po ktorý žalovaný dodržal dohodnuté zmluvné podmienky. Žalobca má za to, že vyššie uvedenými zmenami v Dodatku k zmluve odstránil všetky vady, pre ktoré súdy v minulosti vyhodnotili dohodnutú zmluvnú pokutu, ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Prípisom zo dňa 24. 08. 2018 oznámil súd na úradnej tabuli a zároveň aj na webovej stránke Oznam o podanej žalobe proti žalovanému dňa 12. 07. 2017, ktorá žaloba sa bude považovať za doručенú žalovanému po 15-tich dňoch od zverejnenia tohto oznamu. Zároveň prípisom zo dňa 24. 08. 2018 nachádzajúcim sa na č. I. 74 bolo oznámené na úradnej tabuli súdu, ako aj jeho webovej stránke to, že termín verejného vyhlásenia rozsudku sa uskutoční vo veci podanej žaloby dňa 20. 09. 2018 na č. dv. 25 - prízemie v budove Okresného súdu Nitra. Zo zápisnice o pojednávaní 20. 09. 2018, ktorá sa nachádza na č. I. 75, je zrejmé, že súd síce porušil formulár zápisnice o pojednávaní, avšak bez nariadenia pojednávania.

16. Ak súd bol toho názoru, že je potrebné z jeho iniciatívy začať skúmať neprijateľnosť zmluvnej podmienky obsiahnutej v dohodnutej zmluvnej pokute, mal povinnosť dať možnosť vyjadriť sa obidvom zmluvným stranám k možnému posúdeniu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aby bolo jeho rozhodnutie predvídateľným. Princíp kontradiktórnosti ovládajúci súčasné sporové konanie totiž stranám sporu zabezpečuje rovnaké právo vyjadrení k vykonaným dôkazom, skutkovým a právnym okolnostiam, ktoré sú rozhodujúce pre výsledok sporu. V danom prípade túto povinnosť prvoinštančný súd aplikoval iba vo vzťahu k žalobcovi, avšak nie aj vo vzťahu k žalovanému, čo znamená, že týmto procesným postupom

súdu došlo v prípade žalobcu k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na obsah rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-421/11 Banif Plus Bank Zrt.

17. Pokiaľ ide o zamietnutie žaloby v časti uplatnenej zmluvnej pokuty v sume 443 eur s patričným príslušenstvom, tak odvolací súd sa nestotožňuje s konštatovaním prvoinštančného súdu v tom smere, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, že mu vznikol nárok na zmluvnú pokutu pri porušení zmluvných povinností, resp. že dojednania o zmluvnej pokute sú neplatné pre neurčitosť určenia podmienok vzniku nároku na zmluvnú pokutu, ako je uvedené v jednotlivých Dodatkoch k zmluvám. V tejto súvislosti odvolací súd dojednanú zmluvnú pokutu medzi stranami tohto sporu považuje za právny úkon, ktorý z hľadiska svojho obsahu, ako aj formy plne korešponduje s obsahom ust. § 544 a § 545 OZ.

18. V ďalšom konaní pri posudzovaní dôvodnosti dojednanej výšky zmluvnej pokuty musí brať prvoinštančný súd predovšetkým zreteľ na to, akú majetkovú hodnotu získal v skutočnosti žalovaný zakúpením dvoch kusov mobilných telefónov, a to každého z nich iba za akciovú cenu. Až následne v súvislosti s úvahami o primeranosti dohodnutej zmluvnej pokuty si dá do vzájomného pomeru trhovú hodnotu mobilných telefónov, ktoré získal do vlastníctva žalovaný a výšku dojednanej zmluvnej pokuty. V neposlednom rade súd prihliadne aj k tomu, že v danom prípade žalobca konfiguroval zmluvnú pokutu, resp. jej výšku tým spôsobom, že zohľadnil aj časový aspekt uloženia zmluvnej pokuty a zohľadnil čas, kedy si žalovaný prestal plniť zmluvné povinnosti a tomu následne prispôboval aj výšku uplatňovanej zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta sa v danom prípade znižuje o pomernú časť za každý mesiac zmluvnej viazanosti, po ktorý žalovaný dodržal dohodnuté zmluvné podmienky. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že žalovaný si svoje zmluvné povinnosti neplnil od samého začiatku zmluvného vzťahu, pričom neuhradil ani jednu faktúru. Takéto správanie sa žalovaného je preto možné kvalifikovať v hrubom rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ), pretože žalovaný pravdepodobne vstupoval do zmluvného vzťahu so žalobcom na základe špekulačných a nečestných dôvodov v snahe získať určitý majetkový prospech na úkor žalobcu a to získaním dvoch mobilných telefónov, bez úhrady ich skutočnej trhovej ceny pri neplnení si svojich základných zmluvných povinností vo vzťahu k žalobcovi. Podľa názoru odvolacieho súdu sa žalobca v súvislosti s dojednaním obsahu a výšky zmluvnej pokuty v rámci Dodatkov k zmluvám úspešne vysporiadal s tými vadami, ktoré mu zo strany súdov v minulosti boli vytýkané a dojednané zmluvné pokuty boli charakterizované ako neprijateľné zmluvné podmienky.

19. S prihliadnutím na tieto dôvody, odvolací súd podané odvolanie žalobcu vyhodnotil za dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach výrokov podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vec vrátil v rozsahu zrušenia tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle § 391 ods. 1 CSP. V ďalšom konaní pri posudzovaní dôvodnosti uplatnenej výšky zmluvnej pokuty žalobcom súd prvej inštancie vezme zreteľ aj na právny názor odvolacieho súdu tak, ako je zaujatý v rámci odôvodnenia tohto uznesenia § 391 ods. 2 CSP).

20. Vo svojom novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal odvolací súd pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).